

Literatuur:

1. Burschel, P., und E. Röhrig. Unkrautbekämpfung in der Forstwirtschaft. 1960.
2. Goor, C. P. van, en K. Jager. Chemische bestrijding van ongewenst loofhout in bosculturen door stambehandeling. Bericht Bosbouwproefstation (7) 1961.
3. Goor, C. P. van, P. Zonderwijk en J. van der Drift. Chemische bestrijding van enkele grassen en houtige gewassen in de bosbouw. Uitvoerige Versl. Bosbouwproefstation 3 (2) 1957 (21—59).
4. Zonderwijk, P. Onkruidbestrijding met chemische middelen. Versl. Meded. Plantenziektenk. Dienst (111) 1959.

DE GEVOELIGHEID VAN GRASSEN VOOR DALAPON IN
VERSCHILLENDE PERIODEN

[414]

*DIE EMPFINDLICHKEIT DER GRASER FÜR DALAPON IN
VERSCHIEDENEN PERIODEN*

*THE SUSCEPTIBILITY OF GRASSES FOR DALAPON IN
DIFFERENT PERIODS*

door

C. P. VAN GOOR en K. JAGER

De bestrijding van grassen met dalapon wordt volgens voorschrift uitgevoerd van half maart tot half april. Doordat deze periode samen valt met de arbeidsintensieve planttijd ontmoet het voorgeschreven bestrijdingstijdstip in de praktijk bezwaren. De verschillende grassoorten onderscheiden zich echter in gevoeligheid voor dalapon met betrekking tot dosering en tijdstip, hetgeen de mogelijkheid opent de bestrijdingsperiode in bepaalde gevallen te verschuiven (1). Aan de hand van proefveldresultaten is daarom nagegaan onder welke omstandigheden een vroegere behandeling met voldoende resultaat kan worden toegepast. Er moet echter worden gewezen op de algemeen geldende regel dat verschuiving van de behandeling naar een vroeger tijdstip tevens een versnoring van de hergroei in zich bergt.

In de boswachterij Dwingelo van het Staatsbosbeheer zijn naar aanleiding van de resultaten van oriënterende onderzoeken (2) twee tijdstippen-doseringproeven met dalapon aangelegd; een in pijpestrootje (*Molinia coerulea*) en bochtige smele (*Deschampsia flexuosa*) en een in pijpestrootje en pitrus (*Juncus effusus*). De bespuitingen zijn uitgevoerd met doseringen van 5, 10 en 20 kg dalapon per ha op de tijdstippen februari, maart en april. Bij opnamen in juni en augustus bleek in geen der veldjes meer dan 1% smele voor te komen. De overige resultaten van beide proeven zijn verwerkt in tabel 1, waarbij de bedekkingscijfers zijn samengevat in een gemiddelde.

Tabel 1. Bedekking met pitrus en pijpestrootje op 7 juni en 5 augustus na bespuiting met 5, 10 en 20 kg dalapon in februari, maart en april.

behandeling	bedekking in % met			
	7 juni	pitrus 5 aug.	pijpestrootje 7 juni	pijpestrootje 5 aug.
5 kg dalapon in februari	0	3½	6	3
10 " " " "	0	1	1	1
20 " " " "	0	1	0	0
5 " " " maart	0	2½	15	4½
10 " " " "	0	1	4	2
20 " " " "	0	1	1	1
5 " " " april	0	6	13	4
10 " " " "	0	1	7	1
20 " " " "	0	½	2	1

Het tijdstip van toepassing blijkt weinig verschil in werking te geven. Opvallend is dat dalapon op pijpestrootje na 7 juni nog nawerkt, terwijl dan bij pitrus reeds weer enige hergroei optreedt. Deze nawerking bij pijpestrootje treedt ook in andere proeven op.

Bij kweek (*Agropyron repens*) bestaat daarentegen wel een nauw begrensde, gevoelige periode. Het grootste effect wordt bij deze grassoort verkregen na bespuiting in april (tabel 2).

Tabel 2. Bedekking met kweek in %, opgenomen op 25 augustus, na bespuiting met dalapon in 3 doseringen en op 4 tijdstippen.

tijdstip	dalapon in kg per ha			
	0	5	7½	10
januari	100	60	56	70
februari	100	50	50	35
maart	100	42	15	15
april	100	17	12	10

Vorenstaande resultaten stemmen geheel overeen met die van de regionale proeven met dalapon, waar steeds in 3 veldjes van 1 are is gespoten met 5, 7½ en 10 kg dalapon per ha. Deze bespuitingen zijn in 1960 in ruim 100 objecten uitgevoerd tussen 1 maart en 11 april. Hoewel niet van een tijdstippenproef kan worden gesproken is toch ook hier dezelfde tendens als in de grote proefvelden aanwezig (tabel 3).

Tabel 3. Bedekking met gras, uitgedrukt in verhoudingscijfers ten opzichte van onbehandeld = 100, na bespuiting met 7½ en 10 kg dalapon per ha in verschillende decaden tussen 1 maart en 11 april, opgenomen in augustus.

grassoorten	bedekking t.o.v. onbehandeld = 100			
	decade 1	decade 2	decade 3	decade 4
pijpestrootje (<i>Molinia coerulea</i>)	4	5	4	4
bochtige smele (<i>Deschampsia flexuosa</i>)	4	6	5	2
struisgras (<i>Agrostis tenuis</i>)	—	12	5	1
schapengras (<i>Festuca ovina</i>)	7	1	1	—
fioringras (<i>Agrostis stolonifera</i>)	—	17	1	—
kweek (<i>Agropyron repens</i>)	—	86	60	—
witbol (<i>Holcus mollis</i> en <i>H. lanatus</i>)	—	100	76	43

Evenals in de proeven in Dwingelo bestaat ook in de regionale verband tussen het tijdstip van de bespuiting en het effect der behandeling. Schapengras is mogelijk iets gevoeliger in de tweede helft van maart, doch kan zeker nog wel met goed resultaat in begin maart en mogelijk ook in de tweede helft van februari worden bespoten. Bij moeilijker te bestrijden grassen als struisgras, fioringras, kweek en witbol geeft een vroegere bespuiting veel minder effect dan een behandeling in de eerste decade van april. Mogelijk zet de dalende lijn in het bedekingscijfer zich nog voort tot eind april, daarna neemt echter de gevoeligheid van de grassen snel af.

Samenvattend kan worden vastgesteld, dat gemakkelijk te bestrijden grassoorten als pijpestrootje en bochtige smele, vanaf het begin van de winter met succes kunnen worden behandeld. Schapengras kan beter iets later worden bestreden en wel vanaf begin februari of midden februari. De moeilijker te bestrijden soorten als fioringras en struisgras kunnen na half maart worden bespoten, terwijl de meest resistente soorten (kweek en witbol) het gevoeligst zijn omstreeks half april.

ZUSAMMENFASSUNG

Für Dalapon empfindliche Grasarten wie Molinia coerulea und Deschampsia flexuosa sind für die Periode der Behandlung ziemlich unempfindlich und können vom Januar bis April behandelt werden. Gegen Dalapon meist resistente Grasarten wie Holcus mollis, Holcus lanatus, Agropyron repens können nur in der Periode Ende März—Ende April behandelt werden.

SUMMARY

The time of application of dalapon for the control of grasses largely depends on the species. Species easily to control have a less limited period of application than species more resistant. The first mentioned grasses can be treated during the period January till the end of April, the latter only in April.

Literatuur:

1. Goor, C. P. van, en K. Jager. Bestrijding van grassen in bosculturen met dalapon. Bericht Bosbouwproefstation (1) 1961.
2. Jager, K. Verslag onkruidbestrijdingsonderzoek in de bosbouw. Stencil Bosbouwproefstation, 1959.